

Повна назва: НАУКОВИЙ СЕМІНАР (ТЕОРІЯ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН У НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ)

Статус: нормативна

Мета: сприяти глибокому засвоєнню студентами загальних теоретичних і методологічних засад сучасних міжнародних відносин, сутнісних особливостей окремих підходів і найбільш поширених методів міжнародних досліджень.

Обсяг, методики і технології викладання дисципліни: Протягом

Ефективне опанування навчального курсу має базуватися на систематичній, творчій самостійній роботі студентів. Необхідно постійно працювати з науковими літературними джерелами. За умов обмеженого обсягу літератури з теорії міжнародних відносин у наукових дослідженнях слід опрацьовувати літературні джерела із суміжних наук, насамперед з політології, історії, геополітики, економічної і соціальної географії та ін.

Основними методами, які використовуються у навчальному процесі при вивченні предмету є:

1. Пояснювально-ілюстративний метод або інформаційно-рецептивний.
2. Репродуктивний метод.
3. Метод проблемного викладу, використовується у побудові змістовної частини курсу (теми семінарів).
4. Частково-пошуковий, або евристичний, метод, який полягає в організації активного пошуку рішення висунутих у навчанні (або сформульованих самостійно) пізнавальних завдань.
5. Дослідницький метод. Є важливою складовою самостійної роботи студента, оскільки вони самостійно вивчають літературу, джерела, ведуть аналіз сучасних проблем міжнародних відносин та інші дії пошукового характеру. У даному методі найбільш повно проявляються ініціатива, самостійність, творчий пошук у дослідницькій діяльності.

Для підготовки магістрів цей метод є важливим у тому розрізі, що навчальна робота безпосередньо переростає у наукове дослідження.

Під час семінарських занять можуть використовуватися елементи дискусії (суперечки, зіткнення позицій, навмисного загострення й навіть перебільшення протиріч в обговорюваному змістовному матеріалі). Дискусійні методи виступають як засіб не тільки навчання, але й виховання.

Знання та навички:

У результаті активної творчої діяльності при підготовці та участі у заняттях наукового семінару студенти повинні засвоїти знання з таких актуальних теоретичних аспектів сучасних міжнародних відносин:

- сутнісні особливості теорії міжнародних відносин, основні принципи та характерні особливості сучасних досліджень;
- загальні засади організації наукового дослідження в галузі міжнародних відносин;
- провідні наукові теорії міжнародних відносин;
- принципи побудови наукової концепції;
- основи методології міжнародних досліджень;
- моделювання в міжнародних дослідженнях.

Студенти мають оволодіти такими найважливішими вміннями та навичками:

- характеризувати провідні принципи і характерні риси теорії міжнародних відносин;
- виявляти сутність і головні риси сучасних теоретичних концепцій міжнародних відносин;
- обирати методологічні прийоми міжнародного дослідження;
- застосовувати основні міждисциплінарні методи.

Кількість годин (кількість кредитів ЄКТС): 78 годин семінарів, 132 години самостійної роботи (7 кредитів ЄКТС).

Види робіт: форми та умови проведення контрольних заходів.

Контроль та оцінювання навчальних досягнень студентів є важливою складовою навчально-виховного процесу у вищому навчальному закладі.

Процес контролю передбачає декілька етапів:

- 1) перевірку (виявлення рівня отриманих студентами знань, умінь і навичок);
- 2) оцінювання (вимірювання рівня знань, умінь і навичок і порівняння їх з певними стандартами, окресленими вимогами навчальної програми);
- 3) облік (фіксація результатів у вигляді оцінок, балів, рейтингу у журналі, заліковій книжці, залікових чи екзаменаційних відомостях).

У перевірці знань з предмету «Науковий семінар» передбачаються такі види контролю:

- поточний (відповіді на семінарах),
- тематичний (підготовка доповіді чи виступу з обраної студентом теми),
- підсумковий (підсумкове тестування, залік або іспит).

Триместровий контроль проводиться у формі заліку (16 триместр) та у формі іспиту (17 триместр).

Оцінювання

1. Оцінка «відмінно» ставиться у тому разі, коли:

а) відповідь правильна, повна, послідовна, логічна; студент впевнено володіє фактичним матеріалом з усього курсу, вміє застосовувати його щодо конкретно поставлених завдань, чітко орієнтується у просторі та часі, аналізує причинно-наслідкові зв'язки, визначає закономірності визначення та реалізації зовнішньополітичного курсу держав;

б) студент має навички користування законодавчими документами, що регламентують актуальні проблеми міжнародних відносин та зовнішню політику держав, картами, схемами, довідниками; статистичний матеріал може втілити в схемах, діаграмах, графіках, вміє складати порівняльні таблиці;

в) відповідь дає грамотною українською літературною мовою, без русизмів, допускаючи при цьому 1-2 незначні помилки з фактичного матеріалу та 2-3 помилки мовно-стилістичного характеру.

2. Оцінка «добре» ставиться у тому разі, коли:

а) відповідь правильна, послідовна, логічна, але студент допускає у викладі окремі незначні пропуски фактичного матеріалу, вміє застосовувати його щодо конкретно поставлених завдань, орієнтується у просторі і часі, допускаючи при цьому 1-2 помилки, аналізує причинно-наслідкові зв'язки, визначає основні закономірності визначення та реалізації зовнішньополітичного курсу держав, у деяких випадках нечітко формулюючи їх;

б) студент має навички користування законодавчими документами, що регламентують міжнародні відносини та зовнішню політику держав, картами та іншими наочними посібниками, складає графіки, схеми, діаграми, таблиці, допускаючи при цьому незначні помилки;

в) відповідь дає у цілому грамотною українською літературною мовою, але допускає русизми, стилістичні, орфографічні та пунктуаційні помилки (не більше 5-6).

3. Оцінка «задовільно» ставиться у тому разі, коли:

а) студент володіє більшою частиною фактичного матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповіді, не досить впевнено орієнтується у просторі і часі, не завжди вміє інтегровано застосовувати набуті знання для аналізу зовнішньополітичного курсу держав, нечітко, а інколи й невірно формулює основні теоретичні положення та причинно-наслідкові зв'язки;

б) слабо орієнтується у концептуальній основі та актуальних проблемах міжнародних відносин та зовнішньої політики держав, допускає помилки при складанні таблиць, графіків, схем, діаграм;

в) при викладі українською мовою допускає помилки, русизми, що свідчить про недостатню його мовну культуру.

4. Оцінка «незадовільно» ставиться в тому разі, коли:

а) студент виявляє незнання більшої частини фактичного матеріалу, не орієнтується у просторі і часі, не вміє визначити причинно-наслідкові зв'язки, сформулювати основні напрямки зовнішньополітичного курсу держави;

б) не орієнтується у проблематиці міжнародних відносин, не може побудувати графік, схему, діаграму;

в) відповідь безграмотна з точки зору української мови;

г) студент відмовляється відповідати на поставлені питання.

Викладач: Шевчук Олександр Володимирович, доктор політичних наук, професор. У 1995 р. закінчив Миколаївський державний педагогічний інститут за спеціальністю «Історія та правознавство». У 2002 р. захистив кандидатську, а в 2009 р. – докторську дисертації. З 2009 р. – професор кафедри міжнародних відносин та зовнішньої політики.

З жовтня 2011 р. працює на посаді декана факультету політичних наук Чорноморського державного університету ім. Петра Могили. Нагороджений почесними грамотами Управління у справах сім'ї та молоді Миколаївської обласної державної адміністрації (2004) та Миколаївської обласної ради (2006), Подякою МОН України (2014).

Фахівець з питань міжнародних відносин в Азіатсько-тихоокеанському регіоні, зовнішньої політики США, КНР, РФ. Автор більше 150 наукових праць з проблем міжнародних відносин.